

Bekendmaking vaststelling Kostentoedelingsverordening watersysteembeheer Wetterskip Fryslân 2014

Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân maakt op grond van artikel 73 van de Waterschapswet bekend dat de colleges van Gedeputeerde Staten van Friesland en van Groningen bij besluit van 11 november 2013 respectievelijk 17 december 2013 hebben goedgekeurd de door het algemeen bestuur in zijn vergadering van 15 oktober 2013 vastgestelde

Kostentoedelingsverordening watersysteembeheer Wetterskip Fryslân 2014

De kostentoedelingsverordening is op de volgende onderdelen gewijzigd:

a. Nieuwe kostenaandelen:

Ingezetenen: 28 % (was 27 %)

Gebouwd: 48,5 % (was 51,3 %)

Ongebouwd: 22 % (was 21,4 %)

Natuur: 1,5 % (was 0,3 %)

b. Voor openbare en verharde wegen geldt een tarief dat 100 % hoger is dan het tarief voor ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen.

c. Alle onroerende zaken in het gebied van het waterschap worden in de watersysteemheffing betrokken. Nieuw is dat ook de wateren in beheer bij het Rijk (Waddenzee en IJsselmeer) worden aangeslagen.

De ingangsdatum voor de verordening is 1 januari 2014.

De verordening staat vermeld in het waterschapsblad op www.overheid.nl. Verder ligt de verordening **vanaf 3 januari 2014 gedurende 12 weken** ter inzage op het kantoor van Wetterskip Fryslân, Harlingerstraatweg 113, 8914 AZ Leeuwarden. Ook kunt u de verordening inzien door de aan deze elektronische bekendmaking toegevoegde bijlage te raadplegen. Kijk hiervoor links onder: 'Externe bijlagen'.

Voor inlichtingen kunt u bellen met de heer D. van Dijk via tel. nr. 058-2922222.

Het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân;

Gelet op de artikelen 120 en 122 van de Waterschapswet (Stb 2007, nr 208), hoofdstuk 6 van het Waterschapsbesluit en het provinciale reglement voor het waterschap;

Gelet op het voorstel van het Dagelijks bestuur d.d. 17 september 2013;

Besluit:

Vast te stellen de kostentoedelingsverordening watersysteembeheer als volgt:

Kostentoedelingsverordening watersysteembeheer

Begripsbepalingen

Artikel 1

Deze verordening verstaat onder:

- a. kosten voor het watersysteembeheer: netto-kosten van de kostendrager watersysteembeheer zoals opgenomen in de begroting van het waterschap en die gedekt worden met behulp van de watersysteemheffing;
- b. gebied van het waterschap: het gebied dat is aangegeven op de bij het provinciaal reglement behorende kaart;
- c. ingezetenen: degenen die blijkens de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens bij het begin van het kalenderjaar woonplaats hebben in het gebied van het waterschap en aldaar gebruik hebben van woonruimte. Indien de Wet basisregistratie personen (Wet van 3 juli 2013, Stb, 2013, 315) en de Aanpassingswet basisregistratie personen (Wet van 10 juli 2013, Stb 2013, 316) op 1 december 2013 in werking treden, moet onder ingezetenen worden verstaan degenen die blijkens de basisregistratie personen bij het begin van het kalenderjaar woonplaats hebben in het gebied van het waterschap en aldaar gebruik hebben van een woonruimte.
- d. zakelijk gerechtigden ongebouwd, niet zijnde natuurterreinen: degenen die krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn in het gebied van het waterschap;
- e. zakelijk gerechtigden natuurterreinen: degenen die krachtens eigendom, bezit of beperkt recht in het gebied van het waterschap het genot hebben van natuurterreinen;
- f. zakelijk gerechtigden gebouwd: degenen die krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van gebouwde onroerende zaken in het gebied van het waterschap;
- g. buitendijks gelegen onroerende zaken: onroerende zaken die geheel of gedeeltelijk buiten de primaire waterkering zijn gelegen;
- h. bemalen gebieden: delen van het gebied van het waterschap die niet vrij afwateren en delen van het gebied van het waterschap waarin uit lager gelegen gebieden water wordt opgemaal.

Kostentoedeling watersysteembeheer

Artikel 2

1. De kosten van het watersysteembeheer worden als volgt aan de heffingplichtige categorieën toege-deeld:
 - a. 28 % aan de ingezetenen;
 - b. 22 % aan de zakelijk gerechtigden van ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen;
 - c. 1,5 % aan de zakelijk gerechtigden van natuurterreinen;
 - d. 48,5 % aan de zakelijk gerechtigden van gebouwde onroerende zaken.
2. De waarde van de onroerende zaken bedoeld in het vorige artikellid, onderdelen b, c en d wordt be-paald naar de waarde die de onroerende zaken op de waardepeildatum hebben naar de staat en hoe-danigheid waarin zij op die datum verkeren.
3. De waardepeildatum is 1 januari 2012.

Kosten van heffing en invordering en van de verkiezingen

Artikel 3

De kostentoedelingspercentages genoemd in artikel 2, eerste lid, zijn bepaald op basis van de uitgangs-punten van artikel 120 van de Waterschapswet met dien verstande dat daarbij de kosten van heffing

en invordering van de watersysteemheffing, alsmede de kosten van de verkiezingen van het algemeen bestuur rechtstreeks aan de betrokken categorieën van heffingplichtigen zijn toegerekend.

Tariefdifferentiatie

Artikel 4

1. Voor buitendijks gelegen ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn en voor buitendijks gelegen gebouwde onroerende zaken wordt een gedifferentieerd tarief gehanteerd dat 75 % lager is dan het tarief dat blijktens de verordening op de watersysteemheffing voor elk van deze categorieën geldt.
2. Voor ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn die in bemalen gebieden zijn gelegen wordt een gedifferentieerd tarief gehanteerd dat 50 % hoger is dan het tarief dat blijktens de verordening op de watersysteemheffing voor deze categorie geldt.
3. Voor verharde openbare wegen wordt een gedifferentieerd tarief gehanteerd dat 100% hoger is dan het tarief dat blijktens de verordening op de watersysteemheffing voor ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen, geldt.
4. De tariefdifferentiaties, genoemd in de leden 1, 2 en 3 worden naast elkaar toegepast.

Inwerkingtreding, overgangsbepaling en citeerartikel

Artikel 5

1. De kostentoedelingsverordening Wetterskip Fryslân 2009, vastgesteld op 11 november 2008, wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid van deze bepaling genoemde datum, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastingjaren waarvoor zij heeft gegolden.
2. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na die van haar bekendmaking.
3. Deze verordening vindt voor het eerst toepassing in het belastingjaar dat aanvangt op 1 januari 2014.
4. Deze verordening wordt aangehaald als kostentoedelingsverordening watersysteembeheer Wetterskip Fryslân 2014.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân op 15 oktober 2013.

Ir. P.A.E. Van Erkelens

Dijkgraaf

Drs. M.M. Van Akkeren M C

Secretaris-directeur

Toelichting op de kostentoedelingsverordening watersysteembeheer Wetterskip Fryslân

Algemeen

1. Wettelijke basis

Ingevolge artikel 120, eerste lid, van de Waterschapswet (Stb 2007, 208) moet het algemeen bestuur van een waterschap ten behoeve van de watersysteemheffing een verordening vaststellen, waarin voor elk van de categorieën van heffingplichtigen de toedeling van het kostenaandeel is opgenomen. Het waterschap kan bij deze verordening bepalen dat de kosten van heffing en invordering en de kosten van de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur rechtstreeks worden toegerekend aan de betrokken categorieën van heffingplichtigen.

Het waterschap kan op grond van artikel 122 van de wet ook gebruik maken van de mogelijkheid om belastingtarieven hoger of lager vast te stellen, d.w.z. te differentiëren. Omdat tariefdifferentiatie een verfijning is van de kostentoedeling moet zij in de verordening worden geregeld. De verordening moet door Gedeputeerde staten van de provincie of provincies worden goedgekeurd en wordt ten minste éénmaal in de vijf jaren herzien.

2. Kostentoedelingsmethode Delfland wettelijk voorgeschreven

De wijze waarop de kosten van de taakuitoefening aan de categorieën van heffing- plichtigen worden toegedeeld, is wettelijk vastgelegd. Ingevolge het tweede lid van artikel 120 wordt de toedeling van het kostenaandeel aan de categorieën ingezetenen bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap. De toedeling van kosten aan de overige drie heffingplichtige categorieën geschiedt ingevolge het vierde lid van deze bepaling aan de hand van de waarde van de onroerende zaken in het economisch verkeer. Deze wijze van kostentoedeling staat bekend als de methode Delfland en is bij de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr 208) als verplichte kostentoedelingsmethode voorgeschreven.

3. Toedelen van kosten aan de categorieën ingezetenen

De eerste stap in het toedelingsproces is de toedeling van kosten aan de categorie ingezetenen. Dit gebeurt aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap. De toedeling is als volgt:

- bij een gemiddeld aantal inwoners van 500 of minder, bedraagt het toedelingspercentage minimaal 20% en maximaal 30%;
- bij een gemiddeld aantal inwoners van meer dan 500 maar niet meer dan 1000, bedraagt het toedelingspercentage minimaal 31% en maximaal 40%;
- bij een gemiddeld aantal inwoners van meer dan 1000, bedraagt het toedelingspercentage minimaal 41% en maximaal 50%.

Het behoort tot de bestuurlijke vrijheid van het waterschap om binnen de aangegeven bandbreedte te bepalen wat het exacte ingezetenaandeel wordt.

4. Toedelen van de resterende kosten aan de specifieke categorieën

Nadat het aandeel van de ingezetenen in de kostentoedeling is bepaald, worden de resterende kosten van de taakuitoefening aan de categorieën ongebouwd niet zijnde natuurterreinen, natuurterreinen en gebouwd toegedeeld. Deze toedeling vindt op basis van het bepaalde in artikel 120, vierde lid, Waterschapswet, plaats op basis van de waarde van de onroerende zaken in het economisch verkeer. In het Waterschapsbesluit (Stb 2007, 497) zijn over de waardebepaling nadere regels gesteld. De onderlinge waardeverhouding tussen de categorieën is bepalend voor de kostentoedeling.

5. Waardebepaling en waardepeildatum

De waarde van de onroerende zaken moet worden bepaald naar de hoedanigheid en de staat van die zaken op de waardepeildatum. In artikel 6.10, eerste lid, van het Waterschapsbesluit is dit voor natuurterreinen en voor andere ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn, uitdrukkelijk bepaald. Voor gebouwde onroerende zaken bevat het Waterschapsbesluit een dergelijke expliciete regeling niet. Dit is ook niet nodig omdat voor de waardebepaling van deze categorie wordt aangesloten bij de WOZ-gegevens en in de wet WOZ al geldt dat de waarde naar de hoedanigheid en de staat van de onroerende zaken op de waardepeildatum moet worden bepaald.

Ingevolge artikel 6.11, eerste lid, van het Waterschapsbesluit, ligt de waardepeildatum maximaal twee jaar voor het begin van het eerste kalenderjaar waarop de verordening betrekking heeft. De datum is 1 januari 2012. Een keuze voor de waardepeildatum 1 januari 2013 is niet mogelijk omdat voor de vaststelling van de verordening nog niet alle gegevens beschikbaar zijn.

In het proces van kostentoedeling wordt geen rekening gehouden met wijzigingen die zich in de staat of de hoedanigheid van de onroerende zaken hebben voorgedaan of nog zullen voordoen tussen de waardepeildatum (1 januari 2012) en het begin van het eerste belastingjaar waarop de verordening betrekking heeft (1 januari 2014). Zo zullen bouwpercelen die na de waardepeildatum zijn bebouwd, voor de kostentoedeling als ongebouwde onroerende zaken worden aangemerkt en zal landbouwgrond die na de waardepeildatum is omgevormd tot natuur of tot bouwgrond, nog wel als landbouwgrond in de waardebepaling worden meegenomen.

6. Natuurterreinen

Natuurterreinen vormen voor de kostentoedeling en de belastingheffing een aparte categorie. Ingevolge artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet is een natuurterrein een ongebouwde onroerende zaak, waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam is afgestemd op het behoud en de ontwikkeling van natuur. De feitelijke situatie (en niet de toekomstige situatie of de situatie volgens het bestemmingsplan) bepaalt dus of sprake is van een natuurterrein. Bossen, al dan niet bedrijfsmatig geëxploiteerd en open wateren worden bij wetsfictie mede als natuurterreinen aangemerkt. Voorwaarde is wel dat deze objecten een oppervlakte van tenminste één hectare hebben.

Gronden die meedoen aan SN, subsidie natuurbeheer, zijn ingedeeld in de categorie natuur. Deze gronden zijn ruimtelijk bestemd als natuur. Hier is sprake van particulier natuurbeheer. Dat is niet het geval met gronden die meedoen aan SAN, subsidie agrarisch natuurbeheer. De primaire functie blijft namelijk agrarisch. Deze gronden behoren daarom tot de categorie ongebouwd.

7. De watersysteemtaak

De watersysteemtaak wordt in artikel 1, tweede lid, van de Waterschapswet genoemd en omvat de taken van het waterschap op het gebied van het waterkeringsbeheer, het waterkwantiteitsbeheer en het kwaliteitsbeheer van oppervlaktewateren, voorzover laatstgenoemde activiteiten niet vallen onder het transporteren en/of behandelen van afvalwater.

De zorg voor het watersysteem is een samenhangende taak die het waterschap in het gehele waterschapsgebied uitoefent. Onder het waterschapsgebied moet het reglementaire gebied worden verstaan, de buitengrenzen van het beheersgebied. De provinciale kaart is leidend. Omdat de watersysteemtaak in het gehele waterschapsgebied wordt uitgeoefend, komen gebieden zonder enig belang in de nieuwe situatie niet voor. De grenzen van het beheersgebied van Wetterskip Fryslân vallen – met uitzondering van een deel dat in de provincie Groningen is gelegen - samen met de provinciale grenzen. Dat betekent dat het waterschap ook buiten de primaire waterkering de watersysteemtaak uitoefent en derhalve de buiten die waterkeringen gelegen onroerende zaken in de omslag zal betrekken. Uitgangspunt van het nieuwe systeem is dus dat alle ingezetenen en onroerende zaken binnen het beheersgebied worden aangeslagen.

In de Memorie van toelichting valt hierover het volgende te lezen:

“Met de integratie van de watersysteemtaken wordt de mogelijkheid om taakgebieden in te stellen goeddeels irrelevant. De zorg voor het watersysteembeheer wordt immers gezien als één samenhangende taak die het waterschap, uitzonderingen daargelaten, in zijn hele beheersgebied uitoefent”

en

“Degenen die tot deze categorieën behoren, hebben per definitie belang bij de uitoefening van de taken van het waterschap”

De toelichting op het Waterschapsbesluit zegt hierover:

“Degenen die tot deze categorieën behoren, hebben per definitie belang bij de uitoefening van de taken van het waterschap en dienen om die reden allen bij te dragen aan de bekostiging van de taakuitoefening door het waterschap”

Uit het feit dat de wetgever expliciet in de wet de mogelijkheid heeft opgenomen van een tariefdifferentiatie voor buitendijks gelegen onroerende zaken met een maximale reductie van 75%, kan worden afgeleid dat de wetgever van oordeel is dat buitendijkse onroerende zaken altijd een belang hebben en minimaal 25 % van het tarief moeten betalen. Het is dan ook niet mogelijk om gebieden buiten de heffing te laten. Ook de rijkswateren (Waddenzee en IJsselmeer) – voorzover gelegen in het beheersgebied – worden in de omslagheffing betrokken.

8. Relatie met de begroting van het waterschap

In het traject van belastingheffing (kostentoedeling-tariefbepaling-aanslagvervaardiging-heffing en invordering) zijn de kosten van de watersysteemtaken van het waterschap bepalend. De kosten worden in de begroting van het waterschap geraamd en in de jaarverslaggeving verantwoord. Gelet op het belang van de belastingheffing voor de waterschappen en gelet op het feit dat inzicht moet bestaan in de lasten voor de belastingplichtigen, vormt een specificatie van de bedragen die uiteindelijk tot lasten van de belastingplichtigen leiden, een apart onderdeel van de begroting (de begroting naar kostendragers). Een en ander is in de verslaggevingsvoorschriften van het Waterschapsbesluit vastgelegd. Het gaat in deze verordening om de kostendrager watersysteembeheer.

Eveneens op grond van de verslaggevingsvoorschriften wordt in de begroting naar kostendragers voor iedere taak allereerst op basis van de netto-kosten, het bedrag voor onvoorzien, de bedragen die voor kwijtschelding en oninbaarverklaring worden geraamd, verwachte dividenden en overige algemene opbrengsten een saldo berekend, het resultaat. Daarna wordt aangegeven hoe het begrote resultaat zal worden gedekt of bestemd. In de regel wordt er eerst onttrokken of toegevoegd aan reserves en ontstaat daarna het bedrag dat het waterschap door middel van belastingheffing zal moeten ontvangen. Dit laatste bedrag is het startpunt van de kostentoedeling.

9. Tariefdifferentiaties

In artikel 122 van de wet wordt de mogelijkheid van tariefdifferentiatie geboden. Blijkens de Memorie van Toelichting heeft de wetgever deze regeling opgenomen omdat zij niet voorbij heeft willen gaan aan het feit dat het belang bij de watersysteemtaak voor bepaalde onroerende zaken duidelijk anders kan liggen dan dat van andere onroerende zaken. De wetgever heeft nadrukkelijk aangegeven dat de waterschappen op dit punt een bestuurlijke vrijheid hebben. Het algemeen bestuur is – anders dan bij de vroegere classificatie (voor het jaar 2009) – niet tot differentiëren verplicht. Zie de Memorie van Toelichting bij de Wet modernisering waterschapsbestel, TK 30601, nr 3, bldz 26.

Het uitgangspunt dat in artikel 121, eerste lid, onderdelen b, c en d, van de Waterschapswet is neergelegd, is dat het tarief van de belasting per heffingsmaatstaf voor elke categorie gelijk is. De regeling van de tariefdifferentiatie brengt hierin verandering. Indien voor differentiatie wordt gekozen, is binnen de betreffende belastingcategorie geen sprake meer van een gelijk tarief, maar van tarieven die naar gelang de situatie hoger of lager zijn. Bij tariefdifferentiatie gaat het om een beperkt aantal in de wet limitatief opgesomde mogelijkheden.

Tariefdifferentiatie is ingevolge artikel 122 uitsluitend in de volgende gevallen en tot de volgende maxima mogelijk:

1. buitendijks gelegen onroerende zaken: maximaal 75% lager tarief.
2. onroerende zaken die blijkens de legger van het waterschap als waterberging worden gebruikt: maximaal 75% lager tarief.
3. onroerende zaken gelegen in bemalen gebieden: maximaal 100% hoger tarief.
4. onroerende zaken die in hoofdzaak bestaan uit glasopstanden als bedoeld in artikel 220d, eerste lid, onderdeel b, van de Gemeentewet: maximaal 100% hoger tarief.
5. verharde openbare wegen: maximaal 100% hoger tarief indien het waterschap voor 1 juli 2012 nog geen tariefdifferentiatie wegen toepaste.
6. verharde openbare wegen: maximaal 400% hoger tarief indien het waterschap voor 1 juli 2012 al tariefdifferentiatie wegen toepaste.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

In artikel 1 zijn enkele begrippen, die in de verordening voorkomen, nader gedefinieerd.

Onderdeel a: De kosten die in de kostentoedeling een rol spelen zijn de netto-kosten die in de begroting van het waterschap zijn opgenomen en die met behulp van de watersysteemheffing worden gedekt.

Onderdeel b: Het gebied dat is aangegeven op de bij het provinciaal reglement behorende kaart. Tot het gebied van het waterschap behoren ook buiten de primaire waterkeringen gelegen gebieden en de wateren in beheer bij het Rijk (de in het beheersgebied gelegen delen van de Waddenzee en het IJsselmeer).

Onderdelen c: Hierin wordt een omschrijving gegeven van het begrip ingezetene. Om als ingezetene aangemerkt te worden, moet de persoon in het gebied van het waterschap woonplaats hebben en er gebruik hebben van woonruimte. Woonplaats hebben in het gebied van het waterschap: de wet koppelt dit aan de inschrijving in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens aan het begin van het kalenderjaar. Gebruik van een woonruimte: uit een uitspraak van het Gerechtshof 's Hertogenbosch van 27 maart 2013, 12/00369, LJN BZ7181 blijkt het volgende: een structureel en frequent verblijf in een woning kan tot de conclusie leiden dat sprake is van gebruik van een woonruimte. Deze uitspraak betrof de gemeentelijke afvalstoffenheffing en rioolrechten, maar is ook relevant voor de ingezetenenheffing.

Van een woonruimte is blijkens het arrest van de Hoge Raad van 26 juni 1996, Belastingblad 1996, bldz. 431, sprake als de ruimte over zelfstandige voorzieningen (keuken, douche, sanitair) beschikt. De gebruiker van de ruimte mag dus niet meer dan bijkomstig afhankelijk zijn van voorzieningen elders in het gebouw. Is dat wel het geval, dan is geen sprake van een woonruimte en kan van de gebruiker geen ingezetenenheffing worden geheven.

Onderdeel d tot en met f: Deze onderdelen bevatten een beschrijving van de begrippen, zakelijk gerechtigden ongebouwd niet zijnde natuurterreinen, zakelijk gerechtigden natuurterreinen en zakelijk

gerechtigden gebouwd. Dit zijn de heffingplichtige categorieën. Voor de omschrijvingen is aangesloten bij artikel 116, onder a en artikel 117 onder b t/m d van de Waterschapswet. De beperkte rechten die tot belastingplicht leiden zijn:

- appartementsrecht
- erfpachtrecht
- recht van opstal
- recht van vruchtgebruik
- recht van beklemming
- recht van gebruik en bewoning
- de bekleemde meier en
- het beperkt recht in de zin van artikel 5, derde lid, onderdeel b, van de Belemmeringenwet privaatrecht

Ingevolge artikel 119, eerste lid, van de Waterschapswet moet voor het antwoord op de vraag wie heffingplichtig is, van de basisregistratie kadaster worden uitgegaan: heffingplichtig is degene die bij het begin van het jaar als rechthebbende in deze basisregistratie is vermeld, tenzij het tegendeel blijkt. Indien er naast eigendom ook sprake is van een beperkt recht of indien sprake is van meer dan één beperkt recht, is de vraag wie van de zakelijk gerechtigden in de heffing moet worden betrokken. Artikel 119, tweede en derde lid, geven voor deze situaties de rangorde aan.

Onderdeel g geeft aan wat onder buitendijks gelegen onroerende zaken moet worden verstaan. Buitendijks gelegen onroerende zaken zijn omschreven als onroerende zaken die geheel of gedeeltelijk buiten de primaire waterkering zijn gelegen.

Onderdeel h geeft aan wat onder onroerende zaken die in bemalen gebieden zijn gelegen moet worden verstaan. Bemaling kan plaatsvinden door polderbemaling, boezembemaling en/of opmaling.

Artikel 2 Kostentoedeling watersysteembeheer

In artikel 2 is aangegeven op welke wijze de kosten van de taakuitoefening over de vier heffingplichtige categorieën worden verdeeld. Artikel 2 vormt daarmee het kernartikel van de verordening. De kostentoedeling geschiedt in twee stappen. In de eerste stap wordt het kostenaandeel van de categorie ingezetenen bepaald en in de tweede stap worden de resterende kosten van de taakuitoefening over de categorieën ongebouwd niet zijnde natuur, natuur en gebouwd verdeeld.

Stap 1 - kostentoedelingsproces; toedelen aan de categorie ingezetenen.

De eerste stap in het kostentoedelingsproces is het toedelen van kosten aan de categorie ingezetenen. Dit gebeurt op basis van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Voor het bepalen van de gemiddelde inwonerdichtheid wordt uitgegaan van het totaal aantal inwoners zoals dat uit de GBA-gegevens van de in het waterschapsgebied liggende gemeenten blijkt en de totale oppervlakte van het waterschap. Het minimum kostenaandeel voor de categorie ingezetenen bedraagt 20% en het maximum – indien van de mogelijkheid van de verhoging als bedoeld in artikel 120, lid 3, van de Waterschapswet gebruik wordt gemaakt – 60%. Bij een gemiddeld aantal inwoners per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap van 500 of minder bedraagt het kostenaandeel minimaal 20% en maximaal 30%.

De inwonerdichtheid in het gebied van Wetterskip Fryslân is ongeveer 200 inwoners per vierkante kilometer. Rekenkundig is het percentage dan 24%. Er is echter gekozen voor het percentage van 28%. Daarvoor zijn de volgende redenen:

- a. Het is op grond van de wet mogelijk om bepaalde kosten nl de kosten van heffing en invordering en van verkiezingen rechtstreeks aan de categorieën toe te rekenen. Het waterschap heeft daarvoor gekozen, zie artikel 3 van de verordening. Door de rechtstreekse toerekening is het percentage 1 % hoger gesteld.
- b. De vorming van de categorie natuur (per 2009) was in het nadeel van het ongebouwd. De door de politiek gewenste lastenverlichting voor de natuur zou niet ten laste van het ongebouwd moeten komen. Omdat de ingezetenen de algemene taakbelangen, waaronder de natuurbelangen, vertegenwoordigen is het redelijk dat voor de aanzienlijke lagere belasting van de eigenaren van natuurterreinen compensatie wordt gevonden in een hoger ingezetenenandeel. Een verhoging met 2% kwam naar schatting overeen met het bedrag dat de eigenaren van natuurterreinen in 2009 minder zouden gaan betalen. De verhoging van het ingezetenenandeel had tot gevolg dat de lasten voor de categorieën ongebouwd, gebouwd en natuur wat lager werden.
- c. Een verhoging met 1% omdat er een toename is van kosten voor taken waarbij vooral de ingezetenen belang hebben, zoals het Herstelprogramma Oevers en Kaden, de KRW-projecten, de overdracht van het HWBP (Hoogwaterbeschermingsprogramma) en de MURA (muskusrattenbestrijding).

Stap 2 - kostentoedelingsproces; toedelen van de resterende kosten aan de specifieke categorieën.

Nadat is bepaald welk aandeel in de kosten van het watersysteembeheer aan de ingezetenen wordt toegedeeld, vindt in stap 2 de toedeling van de resterende kosten van de taakuitoefening aan de categorieën ongebouwd niet zijnde natuur, natuur en gebouwd plaats. Dit gebeurt op basis van hun onderlinge waardeverhouding. In verband hiermee moet de waarde in het economisch verkeer van deze categorieën worden bepaald. In het Waterschapsbesluit is aangegeven hoe de waardebepaling dient te geschieden en welke regels daarbij gelden.

Tauw b.v. heeft een kostentoedelingsrapport opgesteld waarin voor Wetterskip Fryslân de kostenaandelen zijn berekend. Hierna wordt beschreven hoe de bepaling van de waarden van de categorieën plaatsvindt.

Waardebepaling categorie ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen.

Deze categorie valt in het kader van de kostentoedeling uiteen in 'subcategorieën' (groepen) van typen grondgebruik, te weten:

1. Agrarische gronden;
2. Openbare landwegen en spoorwegen, inclusief kunstwerken;
3. Bouwpercelen en
4. Overige ongebouwde onroerende zaken.

Ingevolge het Waterschapsbesluit is een onderverdeling in groepen noodzakelijk, omdat tussen de groepen zowel de wijze van waardebepaling als de waarde per hectare verschilt. Van elke groep moet de waarde worden bepaald. Dit gebeurt globaal, hetgeen in dit geval betekent dat het waterschap niet van elk individueel object dat tot de betreffende groep behoort een exacte waarde behoeft te bepalen, maar dat kan worden volstaan met het bepalen van de waarde van het geheel van de onroerende zaken van de betreffende groep. Het product van de oppervlakte in hectare en de gemiddelde waarde per hectare vormt dan de waarde van de betreffende subcategorie. De optelsom van de waarden van de subcategorieën is de totale waarde van de categorie ongebouwd, niet zijnde natuur.

Ad 1 - Waardebepaling 'subcategorie' agrarische gronden

Onder agrarische grond wordt ingevolge artikel 6.1, onder a, van het Waterschapsbesluit de ten behoeve van de landbouw als bedoeld in artikel 312 van Boek 7 van het BW, bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond verstaan, voorzover deze niet de ondergrond vormen van gebouwde eigendommen. Natte veenweidegebieden behoren tot de agrarische gronden. Bossen worden gerekend tot de categorie natuur. De gemiddelde waarde per hectare van de agrarische gronden wordt bepaald op basis van of afgeleid uit verkooptransacties van deze gronden in het gebied van het waterschap. In het tweede lid van artikel 6.5 van het Waterschapsbesluit is neergelegd dat de waarde wordt bepaald op de waarde die aan de gronden moet worden toegekend indien de volle en onbezwaarde eigendom daarvan zou kunnen worden overgedragen en de gronden als agrarische gronden in gebruik zouden blijven. Dit betekent dat transacties waarbij geen marktconforme prijs tot stand is gekomen niet in de berekeningen mogen worden betrokken. Verder dient bij de waardebepaling van gronden die zijn bezwaard met beperkte rechten of die worden verpacht, te worden geabstraheerd van de waardedrukkende invloed die hiervan uitgaat. Blijkens de toelichting bij het Waterschapsbesluit vormen de onderzoeksgegevens van de Dienst Landelijk Gebied een goede basis voor de waardebepaling van agrarische gronden ten behoeve van de kostentoedeling. Deze dienst rapporteert jaarlijks aan de Tweede Kamer over de gemiddelde prijzen van agrarische gronden.

Ad 2 - Waardebepaling 'subcategorieën' openbare landwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, inclusief kunstwerken.

In feite is voor de kostentoedeling sprake van twee afzonderlijke subcategorieën. Omdat de wijze waarop de waarde van deze subcategorieën moet worden bepaald aan elkaar gelijk is, worden ze in deze toelichting gezamenlijk besproken.

Bij de waardebepaling van openbare landwegen en banen voor openbaar vervoer per rail worden behalve de landwegen en spoorbanen als zodanig ook verkeersvoorzieningen en kunstwerken. Bij verkeersvoorzieningen moet worden gedacht aan grond die dienstbaar is aan het verkeer over de weg (grond die een bijdrage levert aan de verkeerskundige functionaliteit van de weg), zoals tussenbermen, geluidswerende voorzieningen, obstakelvrije zone's, bermsloten, e.d. Voorbeelden van kunstwerken zijn bruggen, viaducten en tunnels.

De gemiddelde waarde per hectare wordt ingevolge het Waterschapsbesluit gesteld op de vervangingswaarde. Dit is het bedrag dat met de herbouw van een identiek vervangend object gepaard zou gaan, waarbij tevens rekening moet worden gehouden met een correctiefactor voor technische en functionele veroudering. Om te voorkomen dat de waterschappen van geval tot geval steeds zelf de component voor de technische en functionele veroudering van de onroerende zaken moeten bepalen, heeft de wetgever de correctiefactor in het Waterschapsbesluit zelf vastgelegd. Deze bedraagt 25%. De door Tauw bv opgestelde Taxatiewijzer voor de waardebepaling van openbare wegen en spoorwegen is toegepast.

Ad 3 - Waardebepaling 'subcategorie' bouwpercelen

Bouwpercelen zijn ongebouwde, al dan niet bouwrijp gemaakte percelen, waarop gebouwd mag worden (artikel 6.1, onder b, Waterschapsbesluit). Hoewel bouwpercelen (tot het moment waarop bouwactiviteiten aanvangen) ongebouwde onroerende zaken zijn, moeten de gemeenten er wel een WOZ-waarde voor bepalen. Bouwpercelen zijn immers niet opgenomen in de Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet WOZ (Regeling van 23 december 1994, Stcrt 1994, 252, zoals laatstelijk gewijzigd op 20 december 2007, Stcrt. 2007, 251). Voor de waarde van bouwpercelen wordt dan ook uitgegaan van de vastgestelde WOZ-waarden (artikel 6.7, Waterschapsbesluit).

Ad 4 - Waardebepaling 'subcategorie' overige ongebouwde onroerende zaken.

De subcategorie overige ongebouwde onroerende zaken is een restcategorie waartoe onder andere volkstuinen, begraafplaatsen, openbare parken en plantsoenen en recreatie- en sportterreinen behoren, voorzover zij althans niet op grond van artikel 118, lid 2, van de wet deel uitmaken van een gebouwd eigendom. De gemiddelde waarde per hectare wordt ingevolge het Waterschapsbesluit gesteld op de gemiddelde waarde per hectare van de agrarische gronden in het gebied van het waterschap. De wetgever heeft om redenen van eenvoud hiervoor gekozen. Dit blijkt uit de toelichting op artikel 6.8 van het Waterschapsbesluit.

Waardebepaling categorie natuurterreinen

Ook voor de categorie natuurterreinen moet in het kader van de kostentoedeling een waarde worden vastgesteld. Natuurterreinen zijn in artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet gedefinieerd als “ongebouwde onroerende zaken waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur. Onder natuurterreinen worden mede verstaan bossen en open wateren met een oppervlakte van tenminste één hectare”. Tot de categorie natuurterreinen behoren onder andere heidevelden, moerassen, zandverstuivingen en duingebieden. Stadsparken, plantsoenen, e.d. zullen wegens hun recreatieve functie niet als natuurgebied worden aangemerkt. Bij open wateren moet worden gedacht aan vennen, meren, plassen en daarmee vergelijkbare wateren met een open en weids karakter.

De gemiddelde waarde per hectare van natuurterreinen bedraagt 20% van de gemiddelde waarde per hectare van de agrarische gronden in het gebied van het waterschap.

Over de vraag wat wel en niet als natuurterrein in de zin van de Waterschapswet moet worden aangemerkt, bestaan in de praktijk in een aantal gevallen verschillen van inzicht tussen waterschappen en grondeigenaren. De verschillen van inzicht concentreren zich voornamelijk rond graslanden en akkers die in de praktijk (mede) agrarisch worden gebruikt, of waar agrarische beheersmaatregelen worden ingezet. De vraag in deze gevallen is meestal of de inrichting en het beheer van het betreffende perceel geheel of nagenoeg geheel is afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur.

Om hierover duidelijkheid te krijgen, voeren de Unie van Waterschappen en het Bosschap in gezamenlijk overleg enkele proefprocedures. Nog niet alle rechtbanken zijn op dit moment (juni 2013) tot een beslissing gekomen. De lijn die uit de tot nu toe gedane uitspraken kan worden gedestilleerd, is dat de inrichting en het beheer slechts beperkt (dit is voor minder dan 10%) mogen zijn afgestemd op andere doelstellingen dan het behoud of de ontwikkeling van natuur. Is dit niet het geval, dan zijn de rechters van mening dat van een natuurterrein in de zin van de Waterschapswet geen sprake is. Hiermee lijken de betreffende rechtbanken de invulling die de Unie in 2008 aan het criterium “geheel of nagenoeg geheel” uit artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet heeft gegeven te ondersteunen. De Rechtbank Noord-Nederland heeft in een recente uitspraak echter anders geoordeeld:

“een agrarische (rest)productiecapaciteit van minimaal 44 procent staat aan een kwalificatie als “natuurterrein” in de zin van artikel 116, onderdeel c, Waterschapswet niet in de weg” (Rechtbank Noord-Nederland 6 juni 2013, LJN: CA2944).

Waardebepaling categorie gebouwde onroerende zaken

Voor het bepalen van de waarde van de gebouwde onroerende zaken moet worden aangesloten bij de waarden, zoals die voor deze objecten in het kader van de wet WOZ door de gemeenten zijn vastgesteld. Wat onder een gebouwde object moet worden verstaan, is in artikel 118, eerste en tweede lid, van de Waterschapswet geregeld. Op grond van deze regeling wordt een samenstel van ongebouwde en gebouwde onroerende zaken als één gebouwde onroerende zaak aangemerkt. Het ongebouwde eigendom verliest in deze gevallen zijn ongebouwde karakter en wordt samen met het gebouwde object één gebouwde onroerende zaak. Als het ongebouwde eigendom echter een object is waarvoor de gemeente op basis van artikel 18, vierde lid, wet WOZ in combinatie met de Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet WOZ, geen waarde behoeft vast te stellen, dan vormt dit ongebouwde eigendom geen samenstel met een gebouwde eigendom. In deze gevallen blijft het ongebouwde eigendom dus gewoon ongebouwd.

Waardepeildatum

Artikel 6.11 van het Waterschapsbesluit bepaalt dat de waardepeildatum van de categorie ongebouwde onroerende zaken en van de categorie natuurterreinen plaatsvindt naar de hoedanigheid en de staat van deze onroerende zaken op de waardepeildatum. De waardepeildatum ligt ingevolge het eerste lid

van deze bepaling maximaal twee jaren voor het begin van het eerste kalenderjaar waarop de verordening betrekking heeft. De waardepeildatum kan in het onderhavige geval dus op 1 januari 2013 of 1 januari 2012 worden vastgesteld. Er is uitgegaan van 1 januari 2012, zie hiervoor onder Algemeen. Deze waardepeildatum is ook gehanteerd in bovengenoemde taxatiewijzer wegen.

Artikel 3 Kosten van heffing en invordering en van de verkiezing

Het waterschap kan ervoor kiezen om de kosten van heffing en invordering van de watersysteemheffing en de kosten van de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur rechtstreeks aan de betrokken categorieën toe te rekenen. Maar zij is hiertoe niet verplicht. Indien gekozen wordt voor rechtstreekse toerekening van kosten, moet deze methodiek integraal worden toegepast. Dit betekent dat dit principe ten aanzien van alle categorieën ten behoeve waarvan de betreffende kosten worden gemaakt, moet worden toegepast.

De kosten van verkiezingen kunnen onder de gewijzigde Waterschapswet alleen nog betrekking hebben op de categorie ingezetenen; de andere in het waterschapsbestuur vertegenwoordigde categorieën van belanghebbenden worden immers niet verkozen maar benoemd. Deze kosten kunnen dus alleen aan de categorie ingezetenen in rekening worden gebracht. Bij kosten van heffing en invordering van de watersysteemheffing kan met name worden gedacht aan kwijscheldingskosten en kosten voor het verkrijgen van WOZ-gegevens. Kwijscheldingskosten hebben met name betrekking op de categorie ingezetenen en WOZ-kosten op de categorie gebouwd. Een deel van de kwijscheldingskosten moet met andere woorden ten laste van de zuiveringsheffing worden gebracht.

De lijn is dat gekozen is voor rechtstreekse toerekening van de betreffende kosten aan de categorieën en verrekening in de percentages als bedoeld in artikel 2. Voor verwerking in de percentages is gekozen om praktische redenen. Het voordeel is dat niet ieder jaar bij de vaststelling van de begroting de omvang van de betreffende kosten hoeft te worden berekend.

Artikel 4 Tariefdifferentiaties

Het algemeen bestuur van een waterschap kan besluiten de belastingtarieven, zoals die voor de categorieën ongebouwd, natuur en gebouwd in de verordening op de watersysteemheffing zijn vastgesteld, te differentiëren. Het gaat hier om een facultatieve bevoegdheid van het waterschapsbestuur en niet om een verplichting. Differentiatie is slechts toegestaan in een beperkt aantal gevallen die in artikel 122 van de Waterschapswet met zoveel woorden zijn genoemd. Ook de maximale omvang van de tariefdifferentiatie (de verhogingen en de verlagingen) is in de wet geregeld. De hoofdregel die uit artikel 121, eerste lid, onderdelen b, c en d van de Waterschapswet voortvloeit, is dat het tarief van de belasting per eenheid van de heffingmaatstaf gelijk is. De regeling van de tariefdifferentiatie maakt het mogelijk om van deze hoofdregel af te wijken. Indien tarieven worden gedifferentieerd zal voor de betreffende belastingcategorieën geen sprake meer zijn van gelijke tarieven per heffingsmaatstaf.

De wet schrijft in artikel 122 voor dat de tariefdifferentiatie in de verordening moet worden geregeld. Blijkens de wetsgeschiedenis moet de provincie het besluit tot toepassing goedkeuren. De wetgever heeft gewild dat de waterschappen in hun verordening de situaties aangeven waarin tariefdifferentiatie zal plaatsvinden alsook de mate waarin dit zal geschieden. Omdat de verordening geen bepaling over de tarieven bevat (deze staan in de verordening op de watersysteemheffing), is het nodig om in deze verordening een verwijzing naar de verordening op de watersysteemheffing op te nemen.

Zoals zojuist is opgemerkt, worden in artikel 122 van de Waterschapswet maximale tariefafwijkingen genoemd. Voor welke percentages in specifieke gevallen precies wordt gekozen, behoort tot de bestuurlijke vrijheid van het waterschap.

Het waterschap heeft gekozen voor de tariefdifferentiaties buitendijks- binnendijks, bemalen- onbemalen en wegen. De tariefdifferentiatie buitendijks heeft betrekking op alle onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen. De tariefdifferentiatie bemalen geldt alleen voor ongebouwde onroerende zaken. De tariefdifferentiatie wegen geldt voor alle openbare verharde wegen. Hierna worden de tariefdifferentiaties toegelicht.

Tariefdifferentiatie buitendijks voor gebouwde en ongebouwde onroerende zaken

Als buitendijkse onroerende zaken worden aangemerkt de onroerende zaken gelegen buiten de primaire waterkering (zie artikel 1, onder g).

Motieven voor tariefdifferentiatie buitendijks:

1. De buitendijks gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap;
2. In het stelsel voor 2009 waren de buiten de primaire waterkering gelegen onroerende gebouwde en ongebouwde onroerende zaken - uitgezonderd de bemalen gebieden in het IJsselmeergebied - in de nulklasse opgenomen.

De verlaging met 75%.

Omdat de gebieden voor het jaar 2009 in de niet betalende klasse waren opgenomen is gekozen voor de maximaal mogelijke verlaging van 75%. Dat betekent dat de gebouwde en ongebouwde onroerende zaken buiten de primaire waterkering 25% betalen van het tarief voor gebouwd respectievelijk voor ongebouwd.

Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken

Alle ongebouwde onroerende zaken op het vasteland achter de primaire waterkeringen zijn bemalen. Al deze bemalen gronden hebben hetzelfde hogere tarief. Anders dan in het vroegere systeem dat gold voor 2009 kan in het huidig systeem geen rekening worden gehouden met de omstandigheid dat er verschil is in soort bemaling (boezembelang, polderbemaling, opmaling) of intensiteit van bemaling. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrijafwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijks en binnendijks) op de Waddeneilanden.

Motief voor tariefdifferentiatie bemalen

Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben.

De tariefdifferentiatie heeft alleen betrekking op het ongebouwd. Er is geen reden om de tariefdifferentiatie bemalen ook van toepassing te laten zijn op het gebouwd. In het oude stelsel (voor 2009) was geen sprake van omslagklassen binnen de categorie gebouwd (behoudens de nulklasse). Er werd dus geen onderscheid gemaakt tussen gebouwd in bemalen en gebouwd in onbemalen gebied. Dit had te maken met de hoogte van de vervangingsinvesteringen van de waterhuishoudkundige voorzieningen. Binnen de categorie ongebouwd zijn de vervangingsinvesteringen voor bemalen gebieden beduidend hoger dan voor boezemgronden. Binnen de categorie gebouwd is dat verschil kleiner omdat de hoofdwatgangen en bergingsgebieden een relatief groot deel van de totale kosten vormen (als gevolg van de hoge grondprijs van bebouwd gebied). De bemalingskosten vormen binnen bebouwd gebied dus een relatief klein deel van de totale waterbeheersingskosten. Om die reden heeft het bestuur er in het verleden voor gekozen om binnen het gebouwd geen onderscheid te maken tussen bemalen gronden en andere gronden.

Omdat in het nieuwe systeem niet meer het voorzieningenniveau maar alleen de bemaling een reden kan zijn voor differentiatie, is er in het nieuwe systeem nog minder reden voor het maken van onderscheid binnen de categorie gebouwd dan in het oude systeem. Bovendien zijn bemalingsgrenzen in

bebouwd gebied bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via rioolstelsels.

De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijks zijn gelegen.

De verhoging met 50%

Voor wat betreft bemaling is gekozen voor een verhoging van 50%. De verhoging wegens bemalen is voor onroerende zaken buitendijks en binnendijks op hetzelfde percentage gesteld. Er is niet gekozen voor de maximale verhoging van 100% hoewel de wet voor bemalen gebieden een verhoging met maximaal 100% mogelijk maakt. Bij de maximale verhoging van 100% zou het verschil in tarief tussen bemalen en onbemalen gronden onnodig groot zijn. Anders dan in het oude systeem van omslagklassen zijn de tariefsverschillen in het nieuwe systeem immers niet meer gebaseerd op verschillen in kosten voor te maken waterstaatkundige voorzieningen.

Tariefdifferentiatie voor openbare verharde wegen

De tariefdifferentiatie heeft betrekking op in beginsel alle verharde openbare wegen in het beheergebied. Het betreft de autosnelwegen in beheer bij het Rijk, de hoofd- en regionale wegen in beheer bij provincies en gemeenten en de lokale wegen, de wegen in de bebouwde kom en overige verharde wegen in beheer bij gemeenten.

Motief voor de tariefdifferentiatie wegen

De tariefdifferentiatie kan worden toegepast in verband met de zgn "weeffout". Bij de introductie van het belastingstelsel dat per 1 januari 2009 is ingevoerd werd verwacht dat agrariërs een kleiner deel van de kosten zouden gaan betalen dan voor het jaar 2009. Bij veel waterschappen was dit ook het geval. Bij een aantal waterschappen gingen zij echter meer betalen. Dat bleek te komen doordat de waarde van grond met daarop infrastructuur werd meegenomen bij de bepaling van het kostenaandeel ongebouwd. Dat leidde tot een hoog kostenaandeel ongebouwd en daardoor tot hoge tarieven ongebouwd. De Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) duidde dit aan als een weeffout.

Een aantal waterschappen paste in 2009 de tariefdifferentiatie wegen toe om daarmee aan het agrarisch ongebouwd tegemoet te komen. Een hoger tarief voor wegen betekende immers lagere tarieven voor het agrarisch ongebouwd. De mogelijkheid voor de tariefdifferentiatie wegen werd hiermee gebruikt om andere redenen dan waarvoor het was ingevoerd. Aanvankelijk was deze nl bedoeld voor de situatie dat wegen meer belang zouden hebben bij de watersysteemtaak dan andere ongebouwde onroerende zaken.

Er zijn de afgelopen jaren voorstellen gedaan voor een nieuw belastingstelsel waarmee de zgn weeffout zou worden hersteld en hogere kosten evenredig over de belastingplichtigen zouden kunnen worden verdeeld. Onderdeel van de plannen was dat niet alleen voor de categorie ingezetenen maar ook voor de categorieën ongebouwd en natuur bandbreedtes zouden worden vastgesteld waarbinnen het kostenaandeel ongebouwd zou worden vastgesteld. De discussie over de plannen is uitgesteld.

In afwachting van definitieve beslissingen over een nieuw belastingstelsel heeft de wetgever, om de waterschappen waar de weeffout als een probleem werd ervaren tegemoet te komen, met de Wet van 13 september 2012 (Kamerstukken 33097) de tariefdifferentiatie wegen verruimd van maximaal 100% naar maximaal 400%. Hiermee wordt dus bereikt dat het tarief voor het agrarisch ongebouwd nog verder kan worden verlaagd. De verruiming tot 400% geldt alleen voor de waterschappen die de tariefdifferentiatie op 1 juli 2012 al toepasten. Wetterskip Fryslân kan dus niet gebruik maken van de verruiming.

Zoals ook blijkt uit de titel van de Wet ("het bieden van ruimte voor verlaging van onevenredige waterschapshellingen voor agrarische grondeigenaren") kan het instrument tariefdifferentiatie wegen nu

niet alleen gebruikt worden in verband met de omstandigheid dat wegen meer belang zouden hebben bij het waterbeheer maar ook om het tarief voor het agrarisch ongebouwd te verlagen.

De verhoging met 100%

Bij een verhoging van het tarief voor wegen met 100% zullen de tarieven voor het agrarisch ongebouwd per 2014 met een kleine 4% dalen. Een verhoging met een lager percentage heeft een te gering effect op de tarieven voor agrarisch ongebouwd.

Cumulatie van tariefdifferentiaties

In artikel 4, lid 4 is dit bepaald dat de tariefdifferentiaties naast elkaar worden toegepast.

Door cumulatie ontstaan acht tarieven ongebouwd nl.

Binnendijks onbemalen: 100% van het tarief

Wegen 200% (100% +100% wegen)

Binnendijks bemalen: 150% (100% + 50% bemalen)

Wegen 250% (100% + 50% bemalen + 100% wegen)

Buitendijks onbemalen: 25% (100% - 75% buitendijks)

Wegen 125% (100% - 75% buitendijks + 100% wegen)

Buitendijks bemalen: 75% (100% - 75% buitendijks + 50% bemalen)

Wegen 175% (100% - 75% buitendijks + 50% bemalen + 100% wegen)

Geen tariefdifferentiatie voor natuur, waterbergingsgebieden en glasopstanden

Hoewel de wet het mogelijk gemaakt is afgezien van tariefdifferentiatie voor deze onderdelen.

Natuurterreinen

In verband met het zeer lage tarief is afgezien van tariefdifferentiatie.

Waterbergingsgebieden

Indien deze gronden – vaak natuurgebieden – worden ingezet is een schade- vergoedingsregeling van toepassing. Voor een lager tarief is daarom geen aanleiding.

Glasopstanden

De wetgever heeft m.n. de situatie in het Westland in beschouwing genomen waar omvangrijke investeringen zijn uitgevoerd om de berging te vergroten. In Fryslân is van een dergelijke situatie geen sprake. Indien er al van enige concentratie van glastuinbouw sprake is, heeft het waterschap geen omvangrijke investeringen gedaan of hebben de bedrijven zelf voorzieningen getroffen om versnelde afvoer te beperken.

Artikel 5 Inwerkingtreding, overgangsbepaling en citeerartikel

Lid 1

Dit lid bepaalt dat de oude verordening wordt ingetrokken met ingang van het belastingjaar dat aanvangt op 1 januari 2014. De ingetrokken verordening blijft gelden voor de belastingjaren waarvoor zij heeft gegolden.

Lid 2

Artikel 73, eerste lid, van de Waterschapswet bepaalt dat besluiten van het waterschap die algemeen verbindende regels inhouden, niet verbinden dan wanneer zij zijn bekendgemaakt. Deze regel is ook van toepassing op de verordening. De bekendgemaakte besluiten treden conform artikel 74 van de Waterschapswet in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking, tenzij in deze besluiten een ander tijdstip is aangewezen.

Lid 3

De onderhavige kostentoedelingsverordening wordt voor het eerst toegepast op het belastingjaar 2014. De verordening moet tenminste éénmaal in de vijf jaar worden herzien. Het noemen van een einddatum is daarom niet wenselijk.

Lid 4

In dit lid wordt de verordening voorzien van een citeerartikel. De naam van het waterschap en het jaartal 2014 zijn hiervan een onderdeel.